

Radom, dnia 07.03.2023r.

HKN.4411.105.2023

**Ocena obszarowa jakości wody do spożycia przez ludzi
na terenie gminy Gózd
za okres od 01.01.2022r. do 31.12.2022r.**

Na terenie gminy Gózd zlokalizowane są 3 wodociągi publiczne nadzorowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomiu.

Do w/w wodociągów należą wodociągi publiczne w:

- Goździe,
- Małęczynie
- oraz Grzmucinie (oddany do użytkowania w IV kw. 2022r.)

Wszystkie wodociągi oparte są na ujęciach wód podziemnych. Uzdatnianie wody odbywa się poprzez napowietrzanie, odżelazianie oraz stałą dezynfekcję. Jednostką odpowiedzialną za jakość wody dostarczanej przez wodociągi jest Gmina Gózd.

Dane o poszczególnych wodociągach przedstawiono w tabeli poniżej

Lp.	Nazwa wodociągu	Produkcja w m ³ /d	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Końcowa roczna ocena jakości wody
1.	Gózd	722,30	5369	przydatna
2.	Małęczyn	504	2185	przydatna
3.	Grzmucin	250	1433	przydatna

W okresie od 01.01.2022r. do 31.12.2022r. wodę pochodzącą z w/w wodociągów badano w ramach nadzoru sanitarnego oraz prowadzonej kontroli wewnętrznej pod względem parametrów fizyko – chemicznych, organoleptycznych i mikrobiologicznych w zakresie określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

W odniesieniu do wodociągu publicznego w Goździe Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził, przekroczenie parametru mętność, żelazo, mangan oraz chloraminy. W celu doprowadzenia jakości wody do wymagań określonych w rozp. M. Z. PPIS w Radomiu prowadził postępowanie administracyjne. W związku z powyższym zarządzający wodociągiem przeprowadził modernizację ujęcia polegającą na wymianie oraz płukaniu złóż w filtrach. Podjęte przez Gminę Gózd działania naprawcze spowodowały poprawę jakości wody, co zostało potwierdzone w kolejnych badaniach laboratoryjnych.

W odniesieniu do wodociągu publicznego w Małęczynie gm. Gózd Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził, jednorazowe przekroczenie parametru azotyny, bakterii grupy coli oraz wielokrotnie odnotował obecność nieakceptowalnego zapachu wody. W związku z wystąpieniem w/w przekroczeń zarządzający wodociągiem każdorazowo

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W RADOMIU

• tel.: 48 345 15 89

• sekretariat.psse.radom@sanepid.gov.pl

• ul. gen. Leopolda Okulickiego 9D,
26-601 Radom

przeprowadzał prace korygujące. W przypadku występowania przekroczeń fizyko – chemicznych zastosował działania polegające na płukaniu sieci wodociągowej, natomiast w przypadku jednorazowego pojawienia się pojedynczych kolonii bakterii grupy coli wykonał dezynfekcję przyłącza wodociągowego. Podjęte przez Gminę Gózd działania naprawcze spowodowały poprawę jakości wody, co zostało potwierdzone w kolejnych badaniach laboratoryjnych.

W odniesieniu do wodociągu publicznego w Grzmucinie gm. Gózd Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził spełnienie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

Zagrożenia zdrowotne związane z występowaniem stwierdzonych przekroczeń w badanej wodzie:

- Podwyższenie wskaźnika mętności ma wpływ na wygląd i apetyczność wody. Wywołują ją różne substancje znajdujące się w wodzie w stanie nierozpuszczalnym jako zawiesiny: drobne cząsteczki roślin, mikroorganizmy wodne, glina, il, drobny piasek, wytrącone związki żelaza i manganu. Zwiększona mętność może w znacznym stopniu zakłócać procesy dezynfekcji wody. Woda do spożycia powinna być klarowna i w żadnym wypadku nie powinna posiadać mętności spowodowanej przez substancje organiczne.
- Zwiększona zawartość manganu oraz żelaza nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi. Światowa Organizacja Zdrowia nie zaproponowała opartej na przesłankach zdrowotnych dopuszczalnej wartości w/w parametru w wodzie do spożycia. W rozporządzeniu M.Z. najwyższe dopuszczalne wartości dla w/w parametrów przyjęto nie z powodu zagrożenia zdrowia ludzi w razie przekroczenia wartości, lecz z uwagi na fakt, że wyższe wartości stężeń mogą prowadzić do niepożądanych zmian właściwości organoleptycznych wody. Woda, w której stężenie manganu przekracza dopuszczalne normy, może być powodem problemów w eksploatacji sieci wodociągowej i sprzyjać wytrącaniu się maziastych osadów. Osady te mogą sprzyjać rozwojowi bakterii powodując wtórne zanieczyszczenie wody. Ze względu na przekroczenie wartości żelaza konsumenci mogą zauważyć zmianę barwy i mętności oraz metaliczny posmak wody, co może budzić uzasadnione zastrzeżenia konsumentów. Ponadto woda, w której stężenie żelaza przekracza dopuszczalne normy, może być powodem problemów w eksploatacji sieci wodociągowej, sprzyjać wytrącaniu się czerwono-brązowych osadów. Osady te mogą sprzyjać rozwojowi bakterii powodując wtórne zanieczyszczenie wody.
- Chloraminy to grupa organicznych związków chemicznych powstałych w wyniku reakcji amoniaku i podchlorynu sodu, wykazująca działanie bakteriobójcze.
- Azotyny to substancje, które naturalnie występują w wodzie. Powstają w wyniku przemian azotu, utleniania amoniaku, a także soli amonowych. Zwykle występują w wodach w niewielkich ilościach. Zwiększona ich ilość świadczy o zanieczyszczeniu wody. Azotyny są odpowiedzialne za powstawanie choroby zwanej powszechnie sinicą, czyli methemoglobinemii. Azotyny utleniają jony żelaza dwuwartościowego zawartego w hemoglobinie do postaci trójwartościowej. W taki sposób uniemożliwiony zostaje transport tlenu do komórek, co może powodować niedotlenienia ośrodkowego

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W RADOMIU

• tel.: 48 345 15 89

• sekretariat.psse.radom@sanepid.gov.pl

• ul. gen. Leopolda Okulickiego 9D,
26-601 Radom

układu nerwowego oraz mięśnia sercowego. Na występowanie sinicy szczególnie narażone są niemowlęta i małe dzieci.

- Bakterie gr. coli należą do organizmów wskaźnikowych zanieczyszczenia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Potencjalnym źródłem powyższych mikroorganizmów w punkcie zgodności może być: nieprawidłowy przebieg procesów uzdatniania i dezynfekcji wody, naruszenie integralności systemu dystrybucyjnego np. przez luki/nieszczelności na zbiornikach serwisowych, zaworach powietrznych, zaworach odcinających, połączeniach krzyżowych. Obecność bakterii grupy coli w wodzie opuszczającej stację uzdatniania wody oznacza, że procesy uzdatniania wody przebiegały nieprawidłowo i należy podjąć działania mające na celu zbadanie przyczyny skażenia oraz wdrożenie działań naprawczych prowadzących do przywrócenia odpowiedniej jakości wody. Nie zawsze konieczna jest szokowa dezynfekcja sieci wodociągowej, czasem wystarczającym działaniem jest jej intensywne płukanie z równoczesnym tłoczeniem sprężonego powietrza. Pojawienie się tych bakterii w systemach dystrybucyjnych i zbiornikach wody może świadczyć o namnażaniu się populacji i możliwym wytwarzaniu biofilmu bądź zanieczyszczeniu wody obcym materiałem roślinnym lub glebą.
- Nieakceptowalny zapach wody może sygnalizować zmiany w jakości wody ujmowanej lub nieprawidłowości w procesie uzdatniania. Powyższe powinno skłaniać zarządzającego wodociągiem do znalezienia przyczyny nieprawidłowości oraz podjęcia działań naprawczych w celu doprowadzenia jakości wody do wymagań określonych w rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2022r. do PPIS w Radomiu nie wpływały interwencje od mieszkańców dot. reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na danym obszarze

Otrzymuje:

1. Wójt Gminy Gózd
26 – 634 Gózd ul. Radomska 7
2. a/a

Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny w Radomiu

z up. mgr inż. *Dorota Walczak*
Z-ca Państwowego Powiatowego
Inspektora Sanitarnego w Radomiu

